

Danmark anno 2005.

Her i begyndelsen af det nye årtusinde er der blevet ændret på nogle af de karakteristiske holdninger, der var udbredt i befolkningen før årtusindskiftet, hvor det næsten var at betragte som en menneskeret, at få "malket" de offentlige kasser i en sådan grad, at man fik mindst lige så meget som naboen. Dette medførte en passivitet overfor personlig virkelyst og initiativ. Der blev før få år siden udstedt en omsorgsgaranti til alle borgere, der indebærer, at skulle man komme i den ulykkelige situation ikke at kunne klare sig selv p. gr. a. fysisk eller psykisk sygdom, så vil man altid kunne regne med at få hjælp og støtte fra det offentlige. En hjælp, der er defineret efter faste regler. Man har fået genskabt værdien af gamle æresbegreber som: stolthed ved at kunne klare sig selv, ydmyghed, respekt, tillid og tilfredshed.

I år 2005 bliver der på børnepasningsområdet udbetalt et offentligt tilskud til børnepasning pr. barn til alle forældre. Forældrene kan således vælge en pasningsmodel udenfor hjemmet, i hjemmet med fremmed hjælp eller vælge selv at passe børnene. Åbningstiderne i institutionerne er blevet udvidet, da de gamle åbningstider ikke tilgodeså alle forældres behov. Forældrene må indenfor et max. timetal selv vælge pasningstidspunkter i samråd med institutionerne. På denne måde har man opnået, at de enkelte forældre selv har mulighed for at skræddersy nøjagtigt den pasningsordning, der passer til deres behov.

Det offentliges udgifter til børnepasning er ikke steget væsentlig siden indførelsen af "pengene følger barnet" princippet, eftersom der en del år før var blevet udstedt pasningsgaranti til alle børn, uanset om forældrene var i arbejde eller ej. Børnene er i højere grad blevet en integreret del af familielivet, da de nu har større mulighed for at deltage i de daglige gøremål sammen med de voksne. Børnechecken er blevet inddraget, og en del af denne indtægt til staten er blevet konverteret til skattefradragmulighed for de familier, der ansætter en ung pige M/K i huset. Dette har bevirket, at mange veluddannede, specielt kvinder, har kunnet komme på arbejdsmarkedet, og de flaskehalsproblemer, man frygtede på grund af den reducerede arbejdsstyrke, er blandt andet af denne grund ikke så udtalte nu. Skattesystemet er i det hele taget blevet så forenklet, at det er gennemskueligt for den menige borger. Skatteligningen er effektiviseret, og det er indlysende, at det kan betale sig at virke på det hvide arbejdsmarked.

Det har vist sig, at blandt skolebørnene er der langt færre, der skal have psykologhjælp og langt færre urolige børn. Mobning er stort set afskaffet, og der anbringes ikke så mange børn udenfor hjemmet som tidligere. Det er derfor muligt at give de børn, der pr. def. skal have støtte en virkelig god hjælp. De lærde mener, at denne udvikling primært er et resultat af de nye forbedrede børnepasningsmuligheder. Skolerne har som deres øverste målsætning at gøre børnene livsduelige, når de forlader skolen. Det skal være deres livsforsikring. For at eleverne kan nå det mål, bliver der i indskolingen arbejdet intensivt med dansk og matematik. Beherskelse af de grundlæggende principper i disse fag er ikke at betragte som mål i sig selv men som nødvendige midler for at nå det overordnede mål om livsduelighed.

Lærerne har bevaret deres metodefrihed, de arbejder nu utvungen sammen og erfaringsudveksler i højere grad end tidligere ud fra deisen, at den dybe tallerken ikke behøver at blive opfundet hele tiden. Lærerne har nu langt mere øje får opgaven end for uret, end det var tilfældet i 90'erne. Pigerne bliver generelt sendt et år tidligere i skole end drengene, da store undersøgelser i det forrige århundrede viste, at de to køns modenhed matchede bedre på den måde. I det hele taget er man begyndt at aldersdifferentiere målrettet. Forældre og lærere har bevaret det tætte og engagerede

samarbejde omkring børnene, og internettet er blevet den helt store hjælper i den forbindelse. Hver enkelt hjem har internetforbindelse, og lærerne er at træffe på nettet i bestemte tidsrum, hvis der er spørgsmål i forbindelse med lektier og lign.

Skolefritidsordningerne, som oprindeligt i 80'erne blev oprettet som nogle midlertidige pasningsordninger, er nu blevet knyttet tættere til indskolingsforløbet, og pædagoger og lærere indgår i et tæt samarbejde omkring leg & læring. Åbningstiderne er også her blevet mere fleksible, da det er brugerne, der definerer behovet. Fritidsklubtilbuddet til de 10 – 13 årige er blevet en kanonsucces.

Sundhedsvæsnet har gennemgået markante forbedringer. Lægevagterne er foruden læger bemandet med sundhedsplejersker og sygeplejersker, som ved samtale og tid til besvarelse af spørgsmål fra patienterne har betydet færre unødige indlæggelser. Ventetiderne på sygehusene er nedbragt, eftersom der nu er helt frit sygehusvalg imellem offentligt og private sygehuse. Pengene følger også her patienten. Hos de praktiserende læger er der brugerbetaling på visse ydelser, og det har frigjort lægelige ressourcer, som kommer de tilbageblevne patienter tilgode. De kontormæssige funktioner hos læger på sygehusene og i praksis er overtaget af kontoruddannet personale, og patienternes epikriser bliver udformet, efter en ensartet forskrift og sendt elektronisk rundt i systemet, hvilket sikrer patienterne en hurtig og korrekt behandling.

Disse tiltag har i de senere år afspejlet sig markant i de kommunale budgetter. F.eks. er udgifterne til sygedagpenge faldet markant. Omkring århundredskiftet steg de til gengæld hæmingsløst, efter at bistandsloven var blevet afløst af servicelovene, som blandt andet havde som mål, at alle borgere skulle aktiveres og at kommunerne i højere grad selv skulle finansiere disse udgifter efter en bestemt tidsperiode. Der var på det tidspunkt en del svært aktiverbare borgere (misbrugere, kriminelle, personer med ikke lægeligt afklarede lidelser osv), der aldrig havde haft en stabil tilknytning til arbejdsmarkedet med de krav det stiller, hvilket resulterede i at mange fra denne gruppe kom på sygedagpenge. På grund af den forebyggende effekt i lovens intentioner toppede denne stigning allerede i 2001.

På ældreområdet har indsatsen med hjælp til selvhjælp medført, at de ældre M/K sætter en ære i selv at kunne udføre de huslige pligter som madlavning, lettere rengøring osv. Omsorgsgarantien sikrer dem, at den dag de ikke selv kan varetage det huslige, da får de hjælp fra det offentlige. De nye boligformer for ældre fungerer fint og har nedsat plejebehovet synligt, da det nu er en helt naturlig ting, at man hjælper sin "nabo" så godt man kan. De fælles servicearealer i forbindelse med ældreboligerne er med til at holde de ældre i gang. Computere, internet og e-mail er en del af deres hverdag. De ældre har så travlt som aldrig før og føler sig ikke gamle. Mange ældre er blevet på arbejdsmarkedet, og deres indtjening her bliver ikke fratrukket den offentlige ydelse, som nu er fast defineret efter det 64. år. En del ældre er dog på trods af disse omstændigheder med i det frivillige korps af hjælpere, som findes i enhver kommune. Det var ikke så dårlig en ide, da man i 1998 valgte at give kommunerne mulighed for at støtte det frivillige sociale arbejde.

De offentlige opgaver er søgt udliciteret i de forgangne år. I mange tilfælde har kommunerne selv kunnet konkurrere med private udbydere, og det har givet respekt omkring de offentlige systemer. Det er stadig sådan, at borgernes tilfredshed med det offentlige system er størst i de mindre kommuner, og det har bevirket, at tanken om en ny kommune struktur er skrinlagt. Der er i stedet sket det helt uventede, at amternes opgaver er lagt ud til stat og kommuner, og der er dannet nogle kommunale samarbejdsregioner på tværs af de gamle amtsgrænser og ikke nødvendigvis bestående

af kommuner, der rent fysisk grænser op til hinanden. Man taler nu om treenigheden EU, Folketing og kommuner.

Alle disse tiltag har medvirket til, at landet er kommet på fode igen (efter skridtet ud over afgrunden sidst i 90'erne). Statsgælden er blevet afdraget med gevaldige beløb, der svarer til de besparelser, der har fundet sted ved den etiske oprustning generelt. Landets konkurrenceevne er blevet forbedret, vi er med i Euroen, og der har i flere år været et pænt overskud på betalingsbalancen. Således kan alle danskere i dag se frem til at kunne leve lykkeligt til deres dages ende.

Mærke: Kinork.